

El moment econòmic de les Illes Balears

juny 2019

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	2018 (e)				2019 (a)
	I	II	III	IV	I
Illes Balears	3,1	2,7	2,6	2,4	2,2
Mallorca	3,1	2,5	2,5	2,3	2,1
Menorca	2,2	2,2	2,0	1,9	1,8
Pitiüses	3,7	3,6	3,4	3,2	2,8

a: avanç e: estimació

Font: elaboració pròpia

Les **Illes Balears** creixen en el primer trimestre del 2019 a un ritme elevat i la taxa de variació interanual del VAB és del 2,2%. Així, s'enllacen més de quatre anys amb creixements superiors als dos punts percentuals. Les Pitiüses continuen amb l'increment de la producció més alt, un 2,8%. El valor afegit brut de Mallorca puja un 2,1% en els tres primers mesos d'enguany i el de Menorca ho fa un 1,8%. Totes les regions de l'arxipèlag balear es contagien de l'alentiment de les economies europees, però mantenen un ritme de producció elevat a tot el territori.

El Banc Mundial rebaixa la previsió de creixement **mundial** al 2,6%, tres dècimes per sota de la previsió del gener. Com a factors explicatius, destaquen la desacceleració de la inversió global i la debilitat del comerç, marcat per les creixents tensions comercials. Les previsions per al 2019 i 2020 són del 2,7% i 2,8%, respectivament. L'economia dels Estats Units manté les previsions de creixement per al 2019 en el 2,5%, a l'igual de l'economia xinesa, que en manté la taxa del 6,2%. El preu del barril Brent es manté al mes de maig als 71 dòlars per barril. Al mercat de divises, el dòlar continua augmentant de valor i es canvia a 0,894 euros al mes de maig.

Segons el Banc Central Europeu, les projeccions del primer semestre confirmen un debilitament del creixement econòmic a la **zona euro**. Això no obstant, a mitjà termini, es preveu que les

condicions de finançament favorables i el sòlid creixement dels salaris refermin l'expansió de l'eurozona. Quant als riscos, cal destacar la incertesa a l'economia mundial que s'estén al sector extern, com són les dificultats envers el comerç global o un Brexit desordenat. Segons dades de l'Eurostat, l'economia de la zona euro manté al quart trimestre de 2018 i al primer trimestre de 2019, un creixement interanual de l'1,2%. Itàlia registra decreixement al primer trimestre de 2019 (-0,1%). Per la seva banda, Alemanya registra, als dos darrers trimestres, creixements per sota de l'1% (0,6% i 0,7%); mentre que el Regne Unit repunta fins a l'1,8% al primer trimestre de 2019. La pressió inflacionària estimada de la zona euro minva al mes de maig cinc dècimes fins a l'1,2%. Al mes d'abril, la taxa d'atur de la zona euro continua baixant i se situa en el 7,6%, una dècima menys que al mes anterior.

El moment econòmic de les Illes Balears

El PIB **espanyol** del primer trimestre repunta una dècima i arriba al 2,4% interanual, segons l'INE. La Comissió Europea preveu un creixement del 2,1% el 2019 i de l'1,9% el 2020. Aquesta lleugera desacceleració prevista per al 2019, paral·lela a una desacceleració del consum privat, s'estima que posteriorment es compensi parcialment amb un augment de les exportacions netes. Malgrat la reducció de la creació d'ocupació, es preveu que la desocupació continuï minvant. El creixement de la demanda nacional al primer trimestre minva tres dècimes fins al 2,2%; el consum de les llars es rebaixa a l'1,4%, i les importacions i exportacions de béns i serveis experimenten decreixements interanuals del -1,2% i -0,5%, respectivament.

L'economia de les **Illes Balears** mostra una taxa de creixement del primer trimestre del 2019 d'un 2,2% interanual. Tal com es veurà més endavant, les branques amb més empenta són la construcció i els serveis, i en el primer cas, encara amb més força que el 2018. Tal com es pot veure al gràfic 1, la creació de noves societats mercantils continua en el terreny negatiu a les Illes i, com a contrapunt, les dissolucions també han caigut.

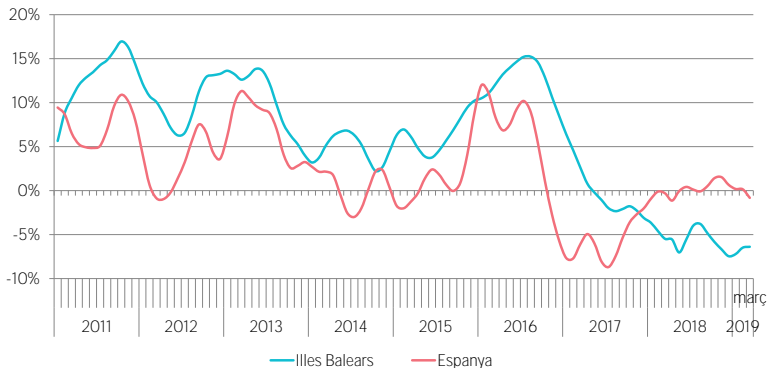
El mercat de **treball** de les Illes Balears assoleix un nou màxim històric d'afiliació en el mes de maig amb 557.469 persones d'alta a la Seguretat Social. Les Illes continuen mostrant una alta taxa de generació d'ocupació, malgrat ser la comunitat que acumula una major creació d'ocupació en

els darrers anys (+19,3% entre 2015 i 2019 front al 12,9% del conjunt espanyol). Així, en termes interanuals ha crescut un 2,3%, si bé per sota de la mitjana espanyola, 2,8%. L'atur registrat, per la seva banda, cau en termes interanuals (-0,4%), i se situa en 38.897 persones. En el conjunt d'Espanya l'atur es redueix un 5,3% en termes interanuals. L'atur cau a totes les illes, tret d'Eivissa (+1,1%), i de forma més significativa a Formentera (-6,4%), seguida de Menorca (-1,6%) i Mallorca (-0,5%). Finalment, es registren 68.672 nous contractes el mes de maig a les Balears, un -7,2% menys que ara fa un any. Cal ressaltar que el mes d'abril i per tretzè mes consecutiu, tota la nova creació d'ocupació que es va donar va ser de caire indefinit i es va reduir la de caire temporal.

El VAB de la **indústria** i l'energia augmenta en el primer trimestre un 0,9% en taxa interanual. Al mes de març, la producció industrial mostra una taxa de variació interanual negativa, seguint la línia dels mesos precedents, amb un -6,1%. Els preus industrials del mes d'abril continuen a l'alça i l'índex en registra una taxa de variació interanual del 4,1%; creix a totes les classificacions de destinacions econòmiques; es tracta del valor més alt dins del conjunt de les comunitats autònomes, i és, conseqüentment, superior a la dada estatal (2,3%). D'altra banda, els indicadors relatius a la facturació i a les comandes del sector industrial del mes de març registren taxes de creixement més fortes que les estatals; concretament, les de les illes han estat de 5,3% i 4,9%. Tal com es veu

GRÀFIC 1. EVOLUCIÓ DE LA TENDÈNCIA-CICLE DEL DINAMISME EMPRESARIAL

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE i de l'Ibestat

al gràfic 2, el valor de les exportacions de béns a l'estranger arriba a 330,9 milions d'euros al primer trimestre i representa una reducció interanual del 13,8%. Les compres, en canvi, s'incrementen un 6,9% i la taxa de cobertura del període queda en un 91,9%. El mes d'abril es pot considerar normal climatològicament i, per tant, no es pot considerar que la temperatura hagi estat un fet que hagi influït en l'augment de demanda energètica que hi ha hagut a les Illes Balears (en termes interanuals en un 4,4%). El consum augmenta a totes les illes, i destaquen Formentera (12,6%) i Eivissa (6,6%). El sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears compta de mitjana el mes d'abril amb 29.575 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social. En termes interanuals aquests valors representen un increment del 2,2%: en el cas dels treballadors afiliats al règim general, el 2,3%, i el 2,1% en el cas dels treballadors autònoms.

La **construcció** presenta l'increment de VAB més destacat (3,7%) de tots els sectors en el primer trimestre del 2019, una taxa fins i tot superior a la d'un any ençà. Així, segueix generant llocs de feina i l'afiliació a la Seguretat Social del mes d'abril augmenta el 4,8% respecte al mateix mes de l'any anterior. El nombre d'aturats en el mateix mes no presenta gaire variació respecte a l'any anterior, amb una dada registrada de 4.880. Segons les dades del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, tant el pressupost dels projectes visats com el nombre d'habitatges d'aquests han

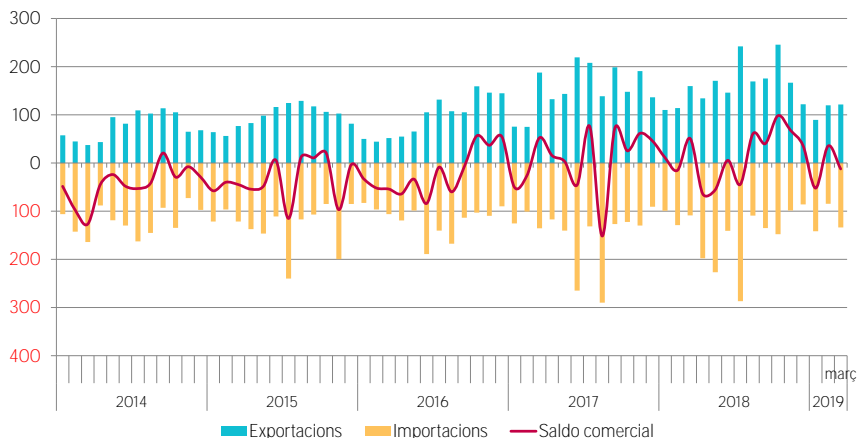
disminuït sensiblement en els dos primers mesos del 2019 (un -30,9% i un -6,0% respectivament). El mercat immobiliari en el primer trimestre de l'any 2019 mostra un dinamisme inferior a l'any 2018; concretament, les transaccions d'habitatges s'han reduït en un 12,7%. El nombre d'hipoteques constituïdes sobre habitatges creix interanualment tant al mes de març com en el conjunt dels tres primers mesos de l'any (un 50% i un 3,1%, respectivament). Quant a l'import total de les hipoteques sobre habitatges, també experimenta un increment anual al mes de març del 19,0%.

El sector dels **serveis** millora el valor afegit brut un 2,2% entre el gener i el març del 2018 respecte del mateix període del 2018. Al març, la taxa interanual de la facturació de les empreses se situa en un 0,8%, aquesta dada és inferior a la de la resta de les comunitats autònomes. Per sectors, el comerç experimenta una davallada del 0,9%, en canvi, el sector d'altres serveis augmenta un 2,8%. L'índex d'ocupació repunta i registra una taxa interanual d'un 2,1%, 0,2 p. p. superior al del conjunt de l'Estat.

Al mes d'abril, les vendes de les empreses de **comerç** al detall creixen notablement i la taxa anual de l'índex se situa en un 4,7%, per damunt del conjunt de l'Estat espanyol (3,5%). A les Illes, la variació mitjana del primer quadrimestre, amb relació a l'any anterior, és d'un 2,8%; en canvi, en el

GRÀFIC 2. EVOLUCIÓ MENSUAL DE LA BALANÇA COMERCIAL DE BENS

Font: ICEX

El moment econòmic de les Illes Balears

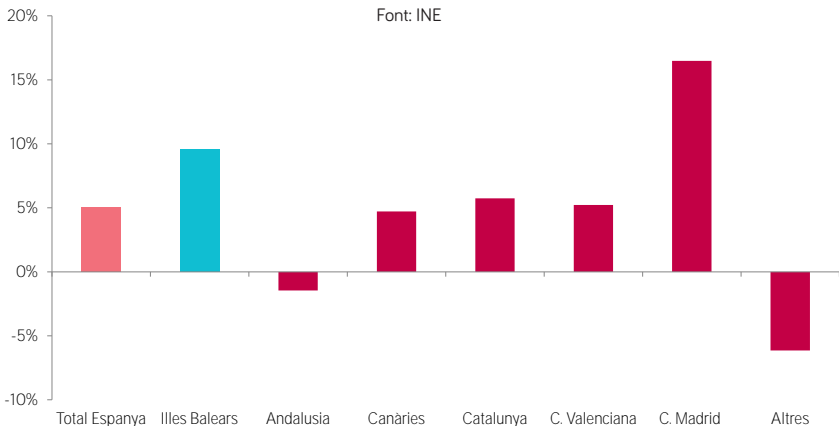
conjunt de l'Estat és d'1,4%. D'altra banda, l'índex d'ocupació del sector manté la millora i al mes d'abril la taxa interanual se situa en un 1,4%. Les variacions mitjanes dels quatre primers mesos de l'any se situen a l'arxipèlag en un 1,8% i a Espanya en un 1,0%.

Quant als indicadors **turístics**, a fi d'evitar la interferència de l'efecte estacional de la Setmana Santa, que l'any 2019 s'ha celebrat a l'abril, es considerarà l'acumulat del primer quadrimestre. La despesa turística a les Illes Balears (1.652 milions d'euros) creix un 9,5% si es compara amb el mateix període de l'any 2018. Aquest augment queda palès al gràfic 3. Segons Frontur, el nombre de turistes arribats fins a l'abril presenta un increment interanual notable (8,1%) i arriben als 1,46 milions. El nombre de viatgers allotjats a hotels en el primer quadrimestre també presenta una variació significativa (8,7%) respecte a fa un any i arriba a 1,13 milions, gràcies al bon comportament del mercat britànic i alemany, que compensen la disminució del nacional. Les pernoctacions hoteleres segueixen la mateixa tendència. Les Illes Balears assoleixen a l'abril un grau d'ocupació hotelera del 68,3%, el qual és 5,2 punts superior al del mateix mes de l'any passat, mentre que al conjunt de tot l'Estat disminueix 2,4 punts. L'índex de preus hotelers a les Illes augmenta un 1,3% en aquest mes, per davall de la pujada nacional (3,4%). L'ocupació del primer quadrimestre en apartaments turístics a les

Balears mostra resultats negatius en el nombre de viatgers (-13,9%) i en el de pernoctacions (-12,0%), a causa sobretot dels mercats alemany i anglès. En allotjaments de turisme rural les Illes Balears, entre el gener i l'abril, presenten una caiguda que trenca la bona tendència d'aquest tipus d'allotjaments dels darrers tres anys: un -2,3% quant a viatgers i un -2,1% en pernoctacions.

Entre el gener i l'abril, el sector del **transport** mostra un augment interanual del 9,4% de passatgers als aeroports de les Illes Balears, per arribar quasi als 3,7 milions. Per illes, el nombre de passatgers creix destacadament a Mallorca i a Menorca, un 11,4% i un 7,0% respectivament; a Eivissa també s'incrementa en un 1,5%. Augmenten tant els passatgers domèstics (un 5,4%) com els alemanys (23,7%) i britànics (3,9%). Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, al mes de març, el trànsit de passatgers en creuers presenta un increment considerable (23,7%), a causa sobretot de l'augment de creueristes en el Port de Palma. En línia regular, el moviment de passatgers per al conjunt balear augmenta un 18,7%, amb una pujada de passatgers a tots els ports de les illes. Pel que fa a les mercaderies, el mes de febrer (darrera dada disponible) presenta un increment de l'activitat en els ports de les Illes amb l'excepció d'Eivissa i la Savina, on es redueix; en l'acumulat de l'arxipèlag hi ha un increment del 13,2%.

GRÀFIC 3. VARIACIÓ ANUAL DE LA DESPESA DELS TURISTES INTERNACIONALS (1R QUADRIMESTRE)

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Maig	2,1%	0,8%	-	Maig	2,1%	0,4%	-	INE
Taxa d'activitat	1r Trim	58,5%	58,4%	-	1r Trim	60,8%	62,4%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Maig	18.915,7	19.442,1	2,8%	Maig	544,9	557,5	2,3%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Abril	19.30,6	2.086,4	8,1%	Abril	898	96,1	7,0%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Maig ¹	14,7%	13,7%	-	Maig ¹	6,7%	6,5%	-	SPEE-TGSS-Elabpròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r Trim	2,8%	-0,1%	-	1r Trim	1,8%	-0,4%	-	INE-Elabpròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	12076	1213,4	0,5%	Maig	9,4	9,3	-0,4%	MEYSS-OTIB
Gasoil B (tones)	Març	383.806	349.554	-8,9%	Març	4.444	4.151	-6,6%	Cores
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r Trim	2,6%	0,4%	-	1r Trim	1,6%	0,9%	-	INE-Elabpròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	2.247,1	2.281,9	1,6%	Maig	29,5	30,1	2,0%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Abril	24.579	24.122	-1,9%	Abril	488,3	475,9	-2,5%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Març	-3,7%	-0,1%	-	Abril	-5,6%	-6,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r Trim	7,5%	6,9%	-	1r Trim	3,6%	3,7%	-	INE-Elabpròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	1.197,1	1.266,0	5,8%	Maig	53,5	56,3	5,2%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Març	10.773	12.236	13,6%	Març	369	465	26,0%	CSCAE-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Febrer	7.613,9	4.399,1	-42,2%	Febrer	11,1	23,2	109,4%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	1r Trim	2,6%	3,0%	-	1r Trim	3,1%	2,2%	-	INE-Elabpròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	14.263,9	14.680,8	2,9%	Maig	452,5	461,8	2,0%	MEYSS-OTIB
Vendes al detall (var. interanual)	Abril	0,7%	2,0%	-	Abril	0,5%	3,5%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Abril	10.849,3	11.749,0	8,3%	Maig	1.452,1	1.692,2	16,5%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Març	2.204,4	2.309,0	4,7%	Abril	401,8	444,0	10,5%	Puertos del Estado
Passatgers en creuers turístics (m.)	Abril	616,7	702,7	13,9%	Abril	20,3	17,0	-16,3%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Març	6.621,5	7.095,1	7,2%	Març	843,0	994,7	18,0%	EGATUR-INE
Pernoctacions hoteleres (m.)	Abril	25.207,4	26.888,5	6,7%	Abril	2.834,7	3.127,4	10,3%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers

A l'abril, la taxa d'inflació repunta per segon mes consecutiu a les Illes Balears fins a l'1,2%. Respecte al conjunt nacional, les Illes Balears queden per sota de la pujada de preus a escala nacional (1,5%). Cal destacar els increments registrats pels grups de restaurants i hotels (2,9%), habitatge (1,8%) i transport (1,4%). Amb

signe contrari, figuren els grups de mobles i articles de la llar (-0,7%); oci i cultura (-0,5%), i begudes alcohòliques i tabac (-0,2%). La inflació subjacent a les Illes està per sota de la del conjunt d'Espanya, un 0,6% i 0,9% respectivament.

Data de tancament: 14 de juny de 2019.

